

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Capitvlvm II. Quamuis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

tit. Tamen si id, præsertim in foro Canonico, non semper obseruetur, sicuti dixi supra cit. n. 14.

3 Aduerte secundò; Procuratorem in rem suam, seu in proprium comòdum dari, cum ipsi actiones & iura ceduntur, vt pro se in iudicio exigere possit. Exemplum dat Glos. fa: Si pater filio suo, aut alteri personæ cedat iura & debita sua iuxta l. illam, 33. C. de donat. is cessionarius directas actiones (quippe quæ à contrahentium ossibus auelli non possunt) exercebit nomine cedentis; vtiles autem seu cessas nomine suo, seu in propriam vtilitatē. Et talis in rem suam datus procurator alium etiam ante litis contestationem substituere potest. Verùm non aberrabit, qui dixerit, hunc propriè procuratorem non esse; cum non tam aliena, quàm propria negotia tractet, sicuti notauit hic Petr. Ancharan. not. 4 Gl. in supra cit. l. 1. ver. aliena.

4 Aduerte tertio: Si Procurator ante litis contestationem iussu, aut voluntate domini procuratorem alium substituit, is domini potiùs, quàm substituentis procuratoris procurator esse censetur, sicuti Gl. hic annotauit ver. substituendi, ex l. Item, 6. §. Si decuriones, ff. Quod cuiuscunque Vniuersitatis. l. 2. ff. de Procurator. vbi dicitur, quòd procurator certus esse debeat; Siquidem in hoc certus redditur, per substituentis deputationem.

Eadèmq; ratione docet Bartol. in l. quidam 6. n. 7. ff. de rebus dubijs: Quòd testamentarius executor incertus, certificandus tamen à Titio, vel futuro aliquo euentu, institui possit: v. g. Relinquo executorem Præfectum Xerodochij, qui tempore mortis meæ fuerit: Vel, Eum quem Titius frater meus nominauerit. Cuius contrarium aliqui docent apud Ancharan. hic §. sed nunquid: cum neque tutor ita institui possit, vt DD. communiter fatentur ex l. tutor incertus 20. ff. de testam. tutela. Sed respondet Bartol. id specialiter statutum esse filiorum fauore, vt pater ipsemet tutorem eis deligere ac nominare deberet. Sed cum pro-

curatorem, vel hæreditatis suæ executorem aliquis constituit, de ipsius constituentis bonis agitur, ac proinde maiore disponendi libertate gaudere debet.

§. Procurator.

Procurator ad negotia datus liberè, quando-
cunq; vult, procuratorem alium deputare potest.

Sed pro declaratione huius §. distinguendum. Num procurator sit generalis, an specialis, seu ad certam causam datus. Generalis procurator alium cum simili generali potestate constituere nequit, sed vnam, vel plures causas particulares delegare potest, l. 1. §. Magistrum autem, ff. de exercitatoria act. Specialis autem procurator negotium sibi demandatum alteri committere potest, l. si procuratorem, 8. §. Si quis mandauerit, ff. mandati, l. si ego, ff. Quod vi, aut clam. Nisi personæ industria electa esse censetur, tum alteri committere non potest, argum. c. vlt. hoc lib. & tit. & c. is cui, 12. de offic. delegati. & docet Bartolus communiter receptus in l. penult. ff. de diuers. & temporal. præscript.

CAPITVLVM II.

Quamuis.

SVMMARIVM.

1. Procurator ante litis contestationem etiam sine causa remoueri potest.
2. Præter alias tamen expensas etiam salarium ei præstandum erit.
3. Post litis contestationem neque ipse procurator recedere potest.
4. Dominus vnà cum procuratore potest adesse causæ, maximè si de collusionem timeat.
5. Et si dominus ante latam sententiam moriatur, mandatum procuratori & litis instantia non finitur.

Ante

Ante litem contestationem dominus Procuratorem (nisi in rem suam datus sit) liberè reuocare potest; non item post litem contestatam, nisi rationabilis reuocandi causa subsit, vt quia inimicus domini redditus, vel alia ratione suspectus est, aut aduersarij affinis, vel hæres factus; item si eum Religionè ingredi, in longinquas terras abire, ægritudine aut vinculis detineri contingat. Consentit l. ante litem, 17. & seqq. ff. de Procurator. & l. procuratoribus, 22. C. eod. Veruntamen procurator, si domino, etiam post litem contestationem remouere volenti, resistat, & operam suam inuito ingerat, eo ipso suspectum se reddet. Quare ad hoc tantum petere potest, vt causa remotionis cognoscatur, vt famam suam illæsam cõseruet, l. quæ omnia, 25. ff. eod. Quòd si verò aduersarius, quocum lis contestata vel aliter inchoata est, procuratorem mutari nolit, tum causa cognoscenda erit ad hoc, vt appareat, remoueri ne procurator debeat, necne, sicuti Gl. docet, ver. suspectum,

Porrò si procurator absque culpa sua remoueat, præter alias expensas etiam salarium præstandum esse, docet Bartol. in l. post litem, ff. eod.

Corollarium. Neque ipsemet procurator recedere potest post litem contestationem, nisi necessarium impedimentum accidat, sicuti notat Gl. Ioann. Andr. in c. seq. ver. suspectum. Sed ante litem contestationem, ad eoque dum res integra est, procuratorem resignare potest: nisi reus pro procuratore sciente & non contradicente satis dederit, seu fideiussert iudicatum solui, tunc cogitur procurator ad iudicium accipiendum, seu litem contestandam, l. si defunctus, 15. ff. eod.

Porrò quomodo iudicij instantia, seu litem prosecutio, à procuratore, quocum lis contestata erat, in nouum procuratorem, vel ipsum dominum per se agere volentem transferri possit, explicat Bartol. in l. mutari, 24. ff. eod. Ancharan. hic not. 3. Videlicet vt noua litem contestatio fiat, secundum Gl. margin. cit. l. mutari. Vel vt procuratorius instantiæ alteri cedat, l. in causæ, 26. §. Si ex parte, iun. Gl. margin. ff. eod.

§. Verùm.

Tamet si procurator, quocum lis contestata est, non remoueat, potest tamen ipse dominus vnà cum procuratore iudicio adesse, præsertim si collusionem aliquam fieri suspicetur. Quærit Gl. hic, ver. adesse: Ad quidnam profit domino, si in iudicio cum procuratore adsit. Respondet, Quia testes, & probationes adducere poterit, quas procurator omitteret: Vel ipsemet procurator testes & probationes, quas dominus volet, exactè produci curabit. Vide Baldum in supra cit. l. procuratoribus.

QUÆRIBUS denique: Quid si dominus ante latam sententiam moriatur, finiturne mandatum procuratoris: aut, si non finitur, cuius vicem seu locum ille gerit? Respondeo ex l. nulla, 23. C. eod. Per mortem domini, procuratoris mandatum, & litem instantiam non finiri. Quare si sententia contra eum formanda erit, tanquam contra procuratorem hæredis, formanda erit, sicuti Baldus monet cit. l. nulla, n. 5.

CAPITVLVM III.

Is qui.

Procurator qui per facultatem à domino acceptam alium sibi substituit, reuocare non potest substitutum, postquam is mandatum suscepit. Præterquam si procurator etiam reuocandi potestatem à domino acceperit. Tamet si aliud dicendum sit de delegato Sedis Apostolicæ; quippe qui causam à subdelegato arbitrato suo reuocare potest, si res adhuc integra sit, c. quamuis, 6. de offic. delegati, in 6.

Rationem discriminis inter procuratorem & delegatum Sedis Apostolicæ dare possumus ex doctrina Laurentij apud Zabarell. in Clem. vii. col. 5. de Procur. Quia delegatus potestatem subdelegandi habet à lege. At verò procurator ad lites substituendi facultatè à lege non habet, ante litem contestationem, sed eam ab homine accipit. Quamobrè, si solum substituendi, non etiam substitutum

Hh hhh reuo-